

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/144/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123209858
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123209858.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, D. E., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom F. XXX/XX, G. H. a otca, I. C., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom J. J. XXX, G. H., t. č. K. L. J. A. M. H., E. XXX, N., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci uloženia výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **s a z a m i e t a**.

II. Začína **s a** bez návrhu konanie o uloženie výchovného opatrenia nad maloletou A. B. C., nar. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Matka dieťaťa svojím návrhom žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletú umiestnil do zariadenia. Matka v návrhu okrem iného uviedla, že návrh podáva z dôvodu problémového správania sa dcéry. Aktuálne už nevie ako má dcéru vychovávať, pretože ju vôbec nerešpektuje a nemá záujem s matkou normálne komunikovať. Maloletá sa jej už aj vyhrážala a vulgárne jej nadávala, chcela matku aj napadnúť, čo matka už riešila aj s políciou. Dcéra už bola aj na pobyte v Žiline, ale nepomohlo to. V minulosti chodila aj k psychológovi, ale teraz to odmieta. Maloletá matku neustále uráža a robí si čo chce, uteká z domu.

2. Súd sa oboznámil s návrhom matky, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/89/2022 zo dňa 27.12.2022, uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3To/5/2023-203 zo dňa 16.02.2023, lustráciami účastníkov v Registri obyvateľov a v ZVJS, správou kolízneho opatrovníka, obsahom pripojených spisov a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Mal. A. B. pochádza z priateľského vzťahu rodičov. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 32P/81/2011-48 zo dňa 17.05.2012 rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a otca dieťaťa zaviazal povinnosťou prispievať na jej výživu sumou 40,- eur mesačne. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.06.2012.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 03.11.2023 z prešetrenia pomerov mal súd okrem iného za preukázané, že dňa 30.10.2023 bola v domácnosti maloletej realizovaná terénna sociálna práca, pričom vyplynulo, že správanie maloletej je aktuálne stabilizované. Matka uviedla, že na podanom návrhu v tejto veci netrvá, ale uviedla, že správanie maloletej sa môže meniť, a preto chce spolupracovať s CDR Zlatovce a v prípade zlyhania maloletej v správaní opakovane požiada o jej umiestnenie. Po tom, ako sa dcéra dozvedela, že by mala byť umiestnená začala fungovať bez výraznejších problémov a aj s matkou začala komunikovať. Maloletá počas rozhovoru uviedla, že si uvedomuje, aké bolo jej správanie neprímerané a ľutuje toho, čo urobila. Taktiež verbalizovala, že počas dobrovoľného pobytu v Detskom krízovom centre Náruč si uvedomila, že nechce byť umiestnená do žiadneho režimového zariadenia,

ale chce si dokončiť školu v Trenčíne. Maloletá si vyžaduje neustálu korekciu správania a smerovanie, pozitívny a prijímajúci prístup, ktorému sa musí aj samotná matka učiť. Kolízny opatrovník kontaktoval aj psychológa odborného tímu CDR Zlatovce, ktorý uviedol, že momentálne nie je nevyhnutné umiestnenie maloletej do zariadenia, ale je potrebné naďalej pracovať na nastavení pravidiel v domácnosti a ich rešpektovaní. Záverom správy sa uvádza, že kolízny opatrovník s prihliadnutím na vyjadrenie odborného tímu CDR ako aj Detského krízového centra Náruč a samotnej matky, navrhuje, aby súd návrh matky zamietol. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že s poukazom na predchádzajúce opakované výchovné problémy maloletej, jej agresívne prejavy, útekové tendencie, výrazne narušený vzťah s matkou, nie je vylúčené, že správanie sa maloletej bude v budúcnosti vyžadovať jej umiestnenie v zariadení. Vzhľadom k týmto skutočnostiam bude najlepšie ponechať rozhodovanie o umiestnení maloletej do zariadenia na riadne konanie, v ktorom bude vykonané dokazovanie o miere potreby takéhoto umiestnenia maloletej. Taktiež sa do času vytyčeného termínu pojednávania preukáže, či je schopná fungovať v domácom prostredí ako aj samotná matka preukáže snahu o zmenu postoja ku výchove maloletej.

5. Zo záverov správy z pobytu Detského krízového centra Náruč Žilina zo dňa 22.08.2023 mal súd za preukázané, že maloletá bola v tomto zariadení umiestnená na základe dohody s matkou. Centrum po návrate do domáceho prostredia odporúča pokračovať s rodinou v spolupráci s CDR Zlatovce, zamerať sa na sociálne zručnosti matky, posilnenie vzťahovej väzby medzi matkou a maloletou. V prípade rozhodnutia o umiestnení maloletej do zariadenia odporúča bežné CDR.

6. Zo záverov správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce Trenčín zo dňa 11.10.2023 mal súd okrem iného za preukázané, že matka aktívne spolupracuje s odborným tímom CDR. Aktuálne je komunikácia medzi matkou a dcérou narušená. Matka popisuje strach zo správania sa maloletej voči nej. Maloletá si uvedomuje, čo sa stalo a ako reagovala, a vie aké sú následky jej správania. Maloletej boli ponúknuté individuálne psychologické poradenstvá na spracovanie aktuálnej situácie, tieto však maloletá odmietla.

7. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa § 367 ods. 1 a 2 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákone neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

14. V danej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CSP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu, je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

15. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

16. V danom prípade matka dieťaťa svojím návrhom žiadala, aby súd neodkladným opatrením umiestnil maloletú v zariadení z dôvodu jej problémového správania sa. Pri šetrení pomerov kolíznym opatrovníkom matka dieťaťa uviedla, že odkedy sa maloletá dozvedela o možnosti jej umiestnenia do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, jej správanie sa stabilizovalo, a preto na svojom návrhu v tejto veci netrvá. Späťvzatie svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však matka dieťaťa súdu nedoručila. Kolízny opatrovník na základe uvedených skutočností odporučil návrh matky v tejto veci zamietnuť. Z uvedených dôvodov súd návrh matky nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože stabilizovaním sa správania maloletej, odpadli dôvody na jeho nariadenie, pričom aj samotná matka pred kolíznym opatrovníkom uviedla, že na podanom návrhu netrvá.

17. Súd aj s poukazom na správu kolízneho opatrovníka, ako aj na možnosť opätovného zhoršenia správania maloletej, ako aj z dôvodu možných pretrvávajúcich konfliktných situácií v rodine, absencie kontroly a dôsledného výchovného vedenia, dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletej bude, aby po uplynutí času súd zhodnotil jej správanie ako aj celkovú situáciu v rodine a tiež jej vzťah s matkou. Preto súd výrokom II. tohto uznesenia bez návrhu začal konanie o nariadenie výchovného maloletej v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na podpísanom súde v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

Proti výroku II. o začatí konania bez návrhu odvolanie n i e j e príпустné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.